

VAŽIUOSIME PAISYDAMI ĮSPĖJAMŲJŲ, DRAUDŽIAMŲJŲ, NUKREIPIAMŲJŲ, NURODOMŲJŲ ŽENKLŲ

Dalyvių vartojimo taisyklės, gyvuojančios ir aiškinamos mokyklose ne vieną dešimtmetį, nustato, kad veikiamaisiais dalyviais (*vadovaujantis (-i), įtikinantis (-i), aiškinantis (-i), vykdančiantis (-i), raminantis (-i), gaivinantis (-i)* ir kt.) pasakoma, jog veiksmą atlieka pats veikėjas, o neveikiamaisiais (*vadovaujamas (-a), įtikinamas (-a), aiškinamas (-a), vykdomas (-a), raminamas (-a), gaivinamas (-a)* ir kt.) – kad veiksmą atlieka kas kitas iš šalies. Kad skirtumas būtų akivaizdus, galima palyginti: **įvykį tiriantis specialistas** ir **tiriamasis įvykis**, **perkantis žmogus** ir **perkamas daiktas**, **pasiaukojantis gelbėtojas** ir **pasiaukojamas poelgis**. **Su veikėjo nereiškiančiais daiktavardžiais daikto paskirčiai, rūšiai, tipui nusakyti veikiamosios rūšies esamojo laiko dalyviai nevertotini**, pvz.:

ne *vadovaujantis*, bet **vadovaujamasis darbas**;
ne *įtikinantis*, bet **įtikinamas faktas**;
ne *aiškinantis*, bet **aiškinamasis raštas**;
ne *vykdančioji*, bet **vykdomoji valdžia**;
ne *raminantys*, bet **raminamieji vaistai**;
ne *gaivinantis*, bet **gaivinamieji gėrimai**.

Be to, derėtų prisiminti, kad, kai neveikiamaisiais dalyviais nusakoma daiktų ar reiškinių rūšis, turi būti vartojamos įvardžiuotinės formos: **vadovaujamasis darbas**, **aiškinamasis raštas**, **vykdomoji valdžia**, **raminamieji vaistai**, **gaivinamieji gėrimai**.

Kalbos vartosena rodo, kad nurodant rūšį neveikiamųjų dalyvių vietoje neretai vartojamos veikiamųjų dalyvių esamojo laiko formos. Gal būtų lengviau taikyti minėtą taisyklę, jei suprastume, kad žodžiai **darbas, faktas, raštas, valdžia, vaistai, gėrimai, ženklai** ir pan. nereiškia veikėjo, todėl su jais turi būti vartojami **neveikiamieji dalyviai**. Taigi, kalbėdami apie Kelių eismo taisyklių ženklus, turime sakyti **įspėjamieji, draudžiamieji, nukreipiamieji, nurodomieji** ženklai.